

ÜNİTE 4

Banka Kredileri ve Türleri

Banka Kredileri ve Türleri

Bankacılıkta kredi, belli koşullarla kişilere ödünç para verilmesi (Nakdi Kredi) veya onların bazı yükümlülükleri için garanti verilmesi (Gayrinakdi Kredi) anlamına gelmektedir.

Bir kişiye kredi verilmekle ona hem mali bir imkan sağlanmakta, hem de saygınlık kazandırılmaktadır.

Kredilerin ülke ekonomisi açısından önemli fonksiyonları vardır. Bunlar aşağıda sıralanmıştır:

- Atıl durumdaki sermaye ve tasarrufların ekonomiye aktarılmasını sağlar.
- Ekonomik alandaki faaliyetleri canlandırır.
- Arz ve talep arasındaki dengenin sağlanmasında katkıda bulunur.
- Tedavül aracı fonksiyonunu yerine getirir.

Kredinin unsurları nelerdir?

Kredi, bir süre sonra faizleriyle birlikte geri ödemek vadiyle mal, hizmet veya satın alma gücü sağlayabilmektir.

Kredilerde vadenin başlangıç tarihi (Valör), kredinin fiilen ilk kullanıldığı tarihtir.

Risk ise; kullanılan kredinin belirli bir tarihteki toplamına veya kredinin taşıdığı tehlikeye denir.

Buradan yola çıkıldığında kredinin temel unsurlarının ZAMAN, GÜVEN, RİSK ve BEDEL olduğu söylenebilir.

Zaman, bankanın ödünç olarak verdiği paranın, temin edilen garantinin veya verilen kefaletin belirli bir süre sonra iadesi gerecektir. Vade uzadıkça bankanın taşıdığı risk artacaktır.

Güven, kredi ancak geri ödeyeceği konusunda bankalarca güven duyulan kişi ve kuruluşlara verilebilir.

Risk, bankacılıkta risk kredinin geri ödenmemesi tehlikesini ifade eder. Kullandırıldığı tarihten geri ödeneceği tarihe kadar bütün krediler banka için risk teşkil eder.

Bedel, bankalar kullandırdıkları krediler yani üslendikleri risk karşılığında müşterilerden talep ettikleri faiz ve komisyon gibi gelirlerdir. Bu bedeller bankaların ana gelir kalemlerini oluşturur.

Ticari kredi kimlere verilir?

Ticari kredi açılacak kişi ve kuruluşların, kendi adlarına ticari faaliyetlerini sürdürdükleri bağımsız, ayrı bir işyerlerinin olması ve doğrudan ticaretle uğraşmaları şarttır. Ticaret siciline kayıtlı vergi mükellefi olması ve odaya kayıtlı olması da gerekmektedir.

Genel muhasebe kurallarına uygun muhasebe düzenine sahip bulunmaları, piyasa tecrübesi gereklidir. Firmaların protesto karşılıksız çek araştırması ve mali tahlil raporlarından da olumlu kanaat edinilmelidir

Ticari kredi kimlere verilmez?

- Kanuna aykırı işlerde uğraşanlar, tefecilik ve karaborsacılık yaptığı mahkeme kararıyla sabit olanlar veya istihbar olanlar.
- Müflisler ve konkordato talebinde bulunanlar
- Mali suçlardan dolayı hüküm giymiş olanlar
- Fiil ehliyetinden mahrum olanlar
- Ticaretten men edilenler
- Gayrimenkul ticareti ile uğraşanlar
- Senetleri protesto edilenler ve karşılıksız çek keşide edenler
- Kredi yönünden yasal takibe uğrayanlar
- Mali tahlil ve değerlendirme raporu olumsuz olanlar

KREDİ ÇEŞİTLERİ :

Nitelik Açısından, Teminatları Açısından, Vadeleri Açısından, Kullanım Amaçları açısından, Kullandırma Yetkileri Açısından olmak üzere 5 Gruba ayrılmaktadır.

1- Nitelik Açısından Krediler ;

“nakdi”ve“gayrinakdi” kredi olarak ikiye ayrılır.

Nakdi krediler, bankanın faiz karşılığında ödünç para vermesidir.

Gayri nakdi krediler ise bankanın komisyon karşılığında bir kişi veya kuruluş lehine garanti vermesi veya kefil olmasıdır.

2- Teminatları Açısından Krediler;

“teminatlı” ve “teminatsız” krediler olarak ikiye ayrılır.

Teminatsız (Açık) krediler, Sadece müşterinin imzası karşılığında verilen başka bir teminat aranmayan kredilerdir. Bu kredi türüne açık kredi adı da verilir.

Teminatlı krediler ise; Kredi müşterisinin imzası yanında başka kefalet ve maddi teminatlar (ipotek, rehin, senet vb.) da alınan kredilerdir.

3- Vadeleri Açısından Krediler;

“kısa vadeli krediler” (vadeleri en fazla 12 ay olan krediler),

“orta vadeli kredileri” (vadeleri 12 ay ile 5 yıl vadeli olan krediler)

“uzun vadeli krediler” (vadeleri 5 yıldan fazla olan krediler)

olmak üzere üçe ayrılır.

4- Kullanım Amaçları açısından Krediler;

“işletme kredileri”,

“üretim kredileri”,

“yatırım kredileri”,

“tüketim kredileri”

olarak sınıflandırılmaktadır.

5- Kredi Kullandırma Yetkileri Açısından Krediler;

“şube yetkisinde krediler” ve “otorize krediler” olarak ikiye ayrılır.

Şube yetkisinde olan krediler, banka genel müdürlüğü tarafından belirlenen limitler içerisinde şube tarafından genel müdürlükten izin alınmasına gerek olmadan kullanılan kredilerdir.

Otorize krediler, kredi önerisi şube tarafından yapılan ama genel müdürlük tarafından tahsis edilen (onaylanan) kredilerdir.